

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19Csp/181/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122364872
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:6122364872.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanej: U. E., nar. X.XX.XXXX, bytom U. 30/15, 949 11 Nitra - Diely, o zaplatenie 1 597,05 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 1 597,05 eur, úrok 169,89 eur, úrok z omeškania 1,52 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 597,05 eur od 14.6.2022 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatením istiny vo výške 1 597,05 eur, úroku vo výške 169,89 eur, vyčísleného úroku z omeškania vo výške 1,52 eur a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 597,05 eur od 14.6.2022 do zaplatenia. Súčasne sa domáhal priznania náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzatvoril dňa 24.10.2014 Úverovú zmluvu č. 000000000164772, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 4600 eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach a celý úver s príslušenstvom bola žalovaná povinná splácať do 10.10.2024. Žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti splácať úver, preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 13.6.2022. Žalobca predčasnú splatnosť úveru vyhlásil po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia opakovaným upozorením zo dňa 11.4.2022. Žalovaná po zosplatnení úveru do podania žaloby neuhradila žalobcovi nijakú sumu. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej ku dňu predčasného splatenia pozostávala z istiny vo výške 1 597,05 eur (poskytnutá suma 4 600 eur mínus splátky istiny v sume 3 002,95 eur), úrokov vo výške 169,89 eur (dlžný úrok žalobca vyčísľil tak, že od celkovej čiastky úveru 6 912,80 eur odpočítal istinu 4600 eur, poplatok za poskytnutie úveru 230 eur, úrok zaplatený žalovanou 1 912,91 eur a došiel k sume 169,89 eur). Žalobca trval na nároku na zmluvný úrok aj po zosplatnení úveru a na podporu svojho právneho názoru poukazoval na niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu SR.

3. Dňa 14.7.2022 vydal Okresný súd Banská Bystrica platobný rozkaz sp. zn. 14Up/995/2022, ktorým žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

4. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk ani po vykonaných šetreniach. Žalobca navrhol pokračovať v konaní v zmysle § 10 ods. 1, 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom

konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Platobný rozkaz sa tým zrušil zo zákona a vec bola postúpená Okresnému súdu Nitra ako súdu miestne príslušnému na jej prejednanie v zmysle 13 v spojení s § 14 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

5. Okresný súd Nitra zisťoval pobyt žalovanej lustráciami v Registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni a evidencii ZVJS. Žalovanej súd žalobu s prílohami a tiež s uznesením, ktorým ju súd vyzval na vyjadrenie k žalobe, doručil do vlastných rúk dňa 30.1.2023. Ku dňu vyhlásenia rozsudku sa žalovaná k žalobe kvalifikovane nevyjadrila, neuviedla žiadne skutočnosti na svoju obranu, nepripojila a neoznačila žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ak by uplatnený nárok v celom rozsahu neuznávala.

6. Súd vo veci pojednával v súlade s § 180 CSP v neprítomnosti strán sporu a vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, a to žalobou, sadzobníkom poplatkov, všeobecnými obchodnými podmienkami, obchodnými podmienkami pre úvery, žiadosťou o poskytnutie spotrebného úveru, zmluvou o úvere, credit reportom, reportom sociálna poisťovňa, opakovaným upozornením, výzvou na predčasné splatenie úveru, prehľadom splácania - do predčasného zosplatenia, prehľadom splácania - po predčasnom zosplatení, stavom omeškaných splátok ku dňu zosplatenia, prepočtom zmluvných úrokov, prepočtom úrokov z omeškania, výpočtom zmluvného úroku do konečnej splatnosti úveru, vyjadrením žalobcu a z takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

7. Strany sporu uzavreli dňa 24.10.2014 Zmluvu o úvere č. 000000000164772, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku (úver) vo výške 4 600 eur. Strany sa dojednali na fixnej úrokovej sadzbe do splatnosti vo výške 7,90 % ročne, splatnosti úveru v 120 anuitných splátkach po 55,85 eur mesačne. Zo zmluvy ďalej vyplýva poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,37 eur mesačne, periodicita a termín anuitnej splátky mesačne, v 10. deň kalendárneho mesiaca, splatnosť úveru 10 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, najneskôr 11.11.2024, výška RPMN 9,61 %, priemerná RPMN ku dňu podpisu úverovej zmluvy 16,81 %. Celková časatka, ktorú musí klient zaplatiť 6 932 eur, úrok z omeškania 5 % ročne, poplatok za vklad hotovosti na úverový účet 2,50 eur, zmluvná pokuta za omeškanie splátky 15 eur, poplatok za upomienku 15 eur, poplatok za výzvu 30 eur.

8. V konaní nebolo sporným, že žalovaná nedodrжала zmluvne dojednané podmienky splácania úveru a úver riadne a včas nesplácala. Výzvou zo dňa 11.4.2022 (opakované upozornenie) žalobca žalovanej oznámil, že dlžné splátky k 11.4.2022 predstavujú sumu 70,97 eur. Zároveň žalovanú vyzval, aby sumu vo výške 85,97 eur (dlžné splátky 70,97 eur + zmluvnú pokutu 15 eur) uhradila najneskôr do 16.4.2022. Žalobca žalovanú súčasne upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy si žalobca uplatní svoje právo úver zosplatiť a požiada žalovanú o úhradu celej pohľadávky vo výške 1 653,73 eur.

9. Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 13.6.2022 žalobca žalovanej oznámil, že ku dňu 13.6.2022 rozhodol o predčasnej splatnosti úveru, čím žalovanej vznikla povinnosť uhradiť žalobcovi sumu úveru vo výške 1 676,91 eur. V zmysle platného sadzobníka poplatkov je predmetná výzva spoplatnená sumou 30 eur. Žalovaná bola preto vyzvaná na úhradu sumy 1 706,91 eur s príslušenstvom.

10. Z prehľadu splácania do predčasného splatenia k 13.6.2022 vyplýva, že žalovaná uhradila splátky úveru v celkovej výške 4 993,38 eur. Z uvedenej sumy bola suma 1 912,91 eur započítaná na úrok, suma 3 002,95 eur na istinu a suma 77,52 eur na poistné. Nesplatená istina predstavovala sumu 1 597,05 eur.

11. Z prepočtu zmluvných úrokov ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru 13.6.2022 vyplýva, že žalobca dlžnú istinu úveru úročil úrokovou sadzbou 7,90 % ročne. Na úhradu zmluvných úrokov bola zo žalovanou uhradených splátok započítaná suma 1 912,91 eur, dlžný úrok ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti predstavoval 33,34 eur.

12. Z výpočtu zmluvného úroku do konečnej splatnosti úveru predloženého žalobcom vyplýva, že žalobca si zostávajúci dlžný úrok vyčíslil v sume 169,89 eur. V spojení s vyjadrením žalobcu na výzvu súdu súd zistil, že suma 169,89 eur predstavuje nárok žalobcu zmluvný úrok vo výške, akú by žalovaná ako dlžník zaplatila ako cenu za požičanie peňazí do obdobia konečnej splatnosti úveru, t. j. do 10.10.2024.

13. Z prepočtu úrokov z omeškania ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru 13.6.2022 vyplýva suma dlžných úrokov z omeškania 1,52 eur. Žalobca túto sumu vyčíslil vychádzajúc z úroku z omeškania

5 % ročne, v dokumente bral do úvahy počet dní omeškania a výšku splátok, s ktorými bola žalovaná v omeškaní.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>najsôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Právny vzťah strán sporu založený na základe predmetnej zmluvy o úvere spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Uzavretú úverovú zmluvu teda súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom

spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

26. Vzhľadom na povahu nároku žalobcu, ktorý je nárokom zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, súd z úradnej moci podrobil zmluvu o úvere uzavretú medzi stranami sporu súdnemu prieskumu z hľadiska kontroly dodržania ustanovení osobitného zákona, t.j. zákona č. 129/2010 Z.z. pričom zistil, že zmluva obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. Neprijateľné zmluvné podmienky súd v uzavretej zmluve o spotrebiteľskom úvere nevzhladol. Za primerané súd považuje aj dojednania strán sporu ohľadom odplaty za poskytnutie úveru (úrok 7,90 % ročne).

27. Po vykonaní dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 4 600 eur. Žalovaná úver čerpala, čo v konaní nebolo sporné, úver aj začala splácať, svoje zmluvné povinnosti si však v celom rozsahu nespĺnila a žalobcovi úver spolu s príslušenstvom nevrátila. V súlade s úverovou zmluvou a obchodnými podmienkami, tiež v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka žalobca po predchádzajúcej výzve pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru dňa 13.6.2022, čím žalovanej vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi celú sumu istiny úveru.

28. Súd konštatuje, že žalobca odôvodnil a preukázal nárok na zaplatenie žalovanej pohľadávky s príslušenstvom, naopak žalovaná v priebehu celého súdneho konania nárok žalobcu nespochybnila, neuviedla na svoju obranu nijaké skutočnosti, nepreukázala nedôvodnosť žalobcovho nároku a nepredložila nijaký dôkaz o tom, že žalobcom požadovanú sumu zaplatila. S poukazom na uvedené skutočnosti súd žalobe vyhovel a žalovanú zaviazal k úhrade istiny nesplateného úveru vo výške 1 597,05 eur.

29. Pretože žalovaná je s vrátením dlžnej istiny úveru v omeškanií, súd žalobcovi priznal aj nárok na úrok z omeškania, a to s poukazom na dojednania zmluvných strán v zmluve o úvere, ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. Žalobca si úroky z omeškania vyčíslil do dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v sume 1,52 eur. Žalobcovi súd ďalej priznal nárok na ďalší úrok z omeškania zo sumy neuhradenej istiny vo výške 1 597,05 eur, a to odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

30. Súd žalobcovi ďalej priznal nárok na zaplatenie zmluvných úrokov v sume 169,89 eur, ktorá predstavuje zostávajúcu časť úrokov, ktoré sa žalovaná zaviazala zaplatiť v zmysle stranami uzavretej zmluvy o úvere. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zmluvne dojednané úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, tieto súd žalobcovi priznal s poukazom na aktuálnu judikatúru súdov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.6.2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/113/2020 zo dňa 29.6.2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/111/2019 zo dňa 23.7.2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/208/2019 zo dňa 18.8.2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/118/2019 zo dňa 26.8.2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/86/2020 zo dňa 26.10.2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/332/2020 zo dňa 27.1.2020 a ďalšie) upravujúcu možnosť veriteľa dožadovať sa voči dlžníkovi popri nároku na úroky z omeškania aj zmluvne dojednaných úrokov. Občiansky zákonník neupravuje povinnosť dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania, ale ani nevylučuje dohodu účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru. Zosplatením úveru nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť (celá pohľadávka sa stáva splatnou). Kým zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úrok z omeškania predstavuje zákonnú sankciu za omeškание so zaplatením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ho môže veriteľ požadovať, aj keď nebol stranami dohodnutý. Pritom platí, že oba úroky môžu existovať vedľa seba. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.6.2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške,

akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Tento nárok, vyčíslený v súdom spore na sumu 169,89 eur súd žalobcovi priznal.

31. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP, keďže žalobca bol v konaní úspešný a zatiaľ čo žalovaná nedosiahla žiadny materiálne merateľný úspech, súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.